

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 26 tetor 2020
Nr. ref.:RK1632/20

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI71/20

Parashtrues

Etem Arifi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit
të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 380/2019, të 30 janarit 2020**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Etem Arifi, të cilin e përfaqëson Kujtim Kërveshi, avokat nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme) Pml.nr.380/19, të 30 janarit 2020. Përmes Aktgjykimit të kontestuar ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë e parashtruesit të kërkesës ushtruar kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë PKR.nr.740/2016 të 20 prillit 2018 dhe Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës PAKR.nr.328/19 të 20 gushtit 2019. [Sqarim: Në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme me të cilin është refuzuar si e pabazuar Kërkesa për Mbrojtje të Ligjshmërisë, numri i Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit PAKR.nr.328/19 të 20 gushtit 2019, rezulton të jetë i shënuar gabim, duke u thirrur në Aktgjykimin e parë të Gjykatës së Apelit PAKR.nr.328/2018 të 28 marsit 2019. Kjo vërehet nga përmbajtja e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Pml. nr. 380/19, të 30 janarit 2020 si dhe nga Kërkesa për Mbrojtje të Ligjshmërisë e parashtruar në Gjykatën Supreme nga parashtruesi i kërkesës.]

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është shqyrtimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).
4. Në të njëjtën kohë parashtruesi i kërkesës para Gjykatës kërkon edhe vendosjen e masës së përkohshme duke theksuar se: *“jemi afër datës e cila është caktuar që Parashtruesi të paraqitet në institucionin korrektues për mbajtjen e dënimit e që është 04.05.2020, caktimi i masës së përkohshme nga ana e Gjykatës Kushtetuese është i domosdoshëm dhe me rëndësi jetike për Parashtruesin e kërkesës”*.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në paragrafin 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kërkesës], 27 [Masat e përkohshme] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullat 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] dhe 56 [Kërkesa për masë të përkohshme] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 27 prill 2020, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).

7. Më 19 maj 2020, Kryetarja e Gjykatës e caktoi gjyqtarin Safet Hoxha, Gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, (kryesuese), Bajram Ljatifi dhe Radomir Laban (anëtarë).
8. Më 29 maj 2020, Gjykata e njoftoi përfaqësuesin e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën datë, Gjykata e njoftoi Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës.
9. Më 3 qershor 2020, Gjykata njoftoi edhe Gjykatën Themelore në Prishtinë për regjistrim të rastit dhe kërkoi nga ajo që në afat prej shtatë (7) ditësh të dorëzojë në Gjykatë dosjen e plotë të rastit.
10. Më 5 qershor 2020, Gjykata Themelore në Prishtinë dorëzoi në Gjykatë dosjen e plotë të rastit.
11. Më 1 korrik 2020, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë “Kërkesë për trajtim me urgjencë të kërkesës për masë të përkohshme”.
12. Më 23 shtator 2020, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe me shumicë i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.
13. Të njëjtën ditë, Gjykata votoi me shumicë, papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

14. Më 9 dhjetor 2016, Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës, ngriti Aktakuzë PPS.nr.158/2014 kundër parashtruesit të kërkesës nën dyshimin se në bashkëkryerje ka kryer veprën penale “*Mashtrim me subvencione*” nga neni 336, paragrafi 3 në lidhje me nenin 31 të Kodit Penal të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: KPRK) si dhe veprën penale “*ushtrim i ndikimit*”, nga neni 431, paragrafi 1 i KPRK. Me të njëjtën Aktakuzë për veprën penale “*Mashtrim me subvencione*” nga neni 336, paragrafi 3 në lidhje me nenin 31 të KPRK, në bashkëkryerje ishte akuzuar edhe personi B.G.
15. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për hedhjen poshtë të Aktakuzës dhe kundërshtimin e provave në Gjykatën Themelore në Prishtinë, Departamenti për Krime të Rënda (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore), duke pretenduar se nuk ka prova të mjaftueshme për të mbështetur dyshimin e bazuar se parashtruesi i kërkesës ka kryer veprën penale për të cilën akuzohet.
16. Më 28 qershor 2017, Gjykata Themelore, përmes Aktvendimit PKR.nr.740/16, refuzoi kërkesën e parashtruesit për hedhjen e Aktakuzës dhe kundërshtimin e provave.
17. Më 18 shtator 2017, parashtruesi i kërkesës, parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit PKR.nr.740/16 të Gjykatës Themelore, duke pretenduar shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkelje të ligjit penal. Parashtruesi i kërkesës, *inter alia*, në ankesë kishte theksuar se “Gjykata [Themelore] e ka anashkuar faktin e rëndësishëm të paraqitur në

aktakuzën në fjalë. Pretendimet e Prokurorisë Speciale të përshkruara në aktakuzë përshkojnë periudhën dhjetor të vitit 2012 deri në korrik të vitit 2013 brenda së cilës sistemi juridik në Kosovë ka pësuar reformin radikal. [...] është shumë e rëndësishme përcaktimi i saktë i kohës dhe vendit të kryerjes së veprës penale ngase ato e determinojnë veprën, sanksionin penal dhe mbi të gjitha zbatimin e ligjit”.

18. *Më 5 tetor 2017, Gjykata e Apelit përmes Aktvendimit PN.nr.779/2017 e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës, duke vlerësuar se pretendimet e tij nuk ishin të bazuara. Lidhur me pretendimin specifik të lartpërmendur të parashtruesit të kërkesës, Gjykata e Apelit në Aktvendimin PN.nr.779/2017 arsyetoi me sa vijon: “pretendimet ankimore nuk janë të bazuara. Qëndron fakti se koha e kryerjes së veprës penale dhe vendi i kryerjes janë tipare të veprës penale, mirëpo pretendimet në këtë drejtim janë të pabazuara ngase në dispozitiv të aktakuzës ceket edhe koha edhe vendi i kryerjes ku pretendohet se janë kryer veprat. Po ashtu është evidente se sipas akuzës pretendohet se i pandehuri nga muaji dhjetor i vitit 2012 deri në korrik të vitit 2013 i ka keqpërdorur subvencionet e pranuar, por nga kjo nuk mund të konkludohet se ligji penal është zbatuar gabimisht, ngase veprimet e fundit janë ndërmarrë gjatë vitit 2013(veprimet inkriminuese janë ndërmarrë nga 20.12.2012 deri me 30.07.2013) dhe vepra penale është cilësuar sipas Kodit Penal që ka hyrë në fuqi po këtë vit (viti 2013), ndërsa cili ligj është më i favorshëm është në përdorim mbetet çështje që Gjykata do ta vlerësoj [...]”.*
19. *Më 20 prill 2018, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin PKR.740/16, përmes së cilit e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerje, në bashkëkryerje, të veprës penale “Mashtrim me subvencione” nga neni 336.3 i KPRK-së në lidhje me nenin 31 të KPRK-së. Me atë rast, Gjykata Themelore e dënoi parashtruesin e kërkesës me burgim në kohëzgjatje prej dy (2) viteve, me kusht në qoftë se brenda afatit kohor prej tri (3) viteve nuk kryen ndonjë vepër tjetër penale. Gjykata Themelore, gjithashtu e obligoi parashtruesin e kërkesës dhe të dënuarin tjetër që në mënyrë solidare t’ia kompensojnë dëmin e shkaktuar prej: (i) 22.900 euro - Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale (në tekstin e mëtejshëm: MPMS); dhe (ii) 2.749 euro - Zyrës së Kryeministrit. Kompensimi u urdhërua të bëhet me këste në afat prej gjashtë (6) muajsh.*
20. *Sa i përket akuzës për kryerjen e veprës penale “ushtrim i ndikimit”, nga nenin 431.1 i KPRK, Gjykata Themelore e liroi nga akuza parashtruesin e kërkesës me arsyetimin se “nuk është provuar se i akuzuari ka kryer veprën penale e cila i vihet barrë”.*
21. *Gjykata Themelore në Aktgjykimin e lartcekur dënues [PKR.740/16] ndër të tjera theksoi “[...]Në bazë të marrëveshjes paraprake dhe në bashkryerje, nga muaji dhjetor i vitit 2012 e deri në korrik të vitit 2013, kanë përdorur në kundërshtim me ligjin subvencionet e pranuar nga Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale për tri projekte për edukimin dhe integrimin e komunitetit romë, ashkali dhe egjiptian në shumë të përgjithshme prej 22.900,00 si dhe subvencionin nga Zyra e Kryeministrit për integrim shumë prej 2,749.00 € [...] i pandehuri Etem Arifi [parashtruesi i kërkesës] ka ushtruar ndikim te zyrtarët të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale për dhënien e subvencioneve,*

edhe pse ka ditur që kjo OJQ është organizatë fiktive [...]. Kështu bazuar në provat e siguruara me aplikimin e masave të fshehta regjistrimin e hyrje daljeve dhe përmbajtjet e SMS-ve për numrat e telefonit të të akuzuarve [B.G] dhe Etem Arifi është vërtetuar se të akuzuarit Etem Arifi dhe [B.G] kanë bashkëpunuar për marrjen e donacioneve nga MPMS si dhe u vërtetua se i akuzuari Etem Arifi ka ndikuar drejtpërdrejtë me mesazhe tek zyrtarët e MPMS-së për të ju ndarë këto donacione OJQ-së [...].

22. Më 19 qershor 2018, Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës, parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Themelore, duke pretenduar, se sa i përket pjesës fajësuese të Aktgjykimit të lartpërmendur lidhur me sanksionin penal, *“Aktgjykimi i shkallës së parë është i paqëndrueshëm nga aspekti i sanksioneve penale të shqiptuara”* ndërsa lidhur me pjesën liruese të Aktgjykimit të lartpërmendur, Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës, pretendoi shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale.
23. Më 26 qershor 2018, kundër Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Themelore [PKR.740/16] parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit, duke pretenduar shkelje qenësore të dispozitave të procedurës penale, shkelje të ligjit penal, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe vendimit mbi sanksionin penal. Parashtruesi i kërkesës në ankesën e tij ndër të tjera kishte argumentuar se: *“zt. Arifi nuk ka qenë personi përgjegjës lidhur me themelimin dhe operimin me buxhetin e OJQ “Zëri i Ashkalinjëve” (ZAI) dhe Gjykata në mënyrë selektive ka bërë vlerësimin duke ja falë besmin dëshmitarëve (sipas zgjedhjes së vet) dhe që në dukje lë përshtypjen se pavarësisht nga provat, dëshmitë dhe ligji e ka mbështetur pretendimin e Prokurorisë se Zt. Arifi domosdo DUHET të dënohet në këtë proces gjyqësor edhe pse, Prokuroria nuk ka ofruar prova për të vërtetuar dyshimin e bazuar mirë ngase, i akuzuari nuk ka pasë rol themeluesi, menxhuesi, personi të autorizuar, për më tepër asnjëherë nuk ka qenë i autorizuar për llogarinë bankare të hapur në emër të ZAI dhe rrjedhimisht nuk ka mund as të tërheqë para nga e njëjta”*.
24. Më 28 mars 2019, Gjykata e Apelit, përmes Aktgjykimit PAKR.nr.328/2018 vendosi që të:

”I. ndryshohet aktgjykimi i Gjykatës Themelore [...] në pjesën gjyqësore sa i përket vendimit për dënimin dhe detyrimin përkitazi me cilësimin juridik të veprës penale ashtu që kjo Gjykatë [e Apelit] gjen se në veprimet e të akuzuarve Etem Arifi dhe [B.G] të përshkruara në dispozitivin nën I të aktgjykimit formohen elementet e veprës penale mashtrimi në subvencione, nga neni 336 par 3.lidhur me par 2 e 1 të nenit 31 të KPRK dhe për këtë veprë penale i gjykon të akuzuarin me (1) vit e (3) muaj burgim [...] [Pjesa për kërkesën pasurore, Gjykata e Apelit thekson se mbetet e njëjta si në Aktgjykimin PKR.740/16, të 20 prillit 2018, të Gjykatës Themelore].

II. Kurse, aktgjykimi i lartcekur në pjesën liruese përkitazi me të akuzuarin Etem Arifi anulohet dhe çështja i kthehet të njëjtës Gjykatë në rigjykim

III. Ankesat e mbrojtësve të të akuzuarve refuzohen si të pabazuara.”

25. Gjykata e Apelit në Aktgjykimin e saj arsyetoi se, Gjykata Themelore me rastin e shqiptimit të dënimit ka marrë parasysh rrethanat lehtësuese, mirëpo ato rrethana nuk mund të konsiderohen të asaj natyre që e arsyetojnë dënimin me kusht, marrë parasysh peshën e veprës penale, dëmin e shkaktuar, dhe faktin se parashtruesi i kërkesës është deputet i Kuvendit të Republikës së Kosovës. Sa i përket pjesës liruese të Aktgjykimit PKR.740/16, Gjykata e Apelit theksoi se kjo pjesë kthehet në rigjykim pasi që Gjykata Themelore nuk e ka arsyetuar faktin se pse e ka liruar parashtruesin e kërkesës nga akuza për kryerjen e veprës penale “*ushtrim i ndikimit*”, nga neni 431.1 i KPRK.
26. Më 14 maj 2019, Gjykata Themelore i kishte dërguar Zyrës së Sanksioneve Penale propozimin për ekzekutimin e dënimit me burg për parashtruesin e kërkesës.
27. Më 22 maj 2019, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, kundër Aktgjykimit PAKR.nr.328/2018, të Gjykatës së Apelit. Në kërkesën e tij, parashtruesi pretendonte se Aktgjykimi i lartpërmendur i Gjykatës së Apelit është marrë me shkelje të dispozitave të procedurës penale pasi që në përbërjen e Kolegjit të gjyqtarëve të gjykatës së shkallës së dytë ka marrë pjesë gjyqtarja e cila ka marrë pjesë në përbërje të Kolegjit të Gjykatës së Apelit me rastin e vendosjes sipas Aktvendimit PN.nr.779/2017 të 5 tetorit 2017, lidhur me ankesën përkitazi me kërkesën për hedhjen e aktakuzës dhe kundërshtimit të provave. Gjithashtu, parashtruesi pretendoi vërtetim të gabuar të fakteve, duke theksuar se Aktgjykimi PAKR.nr.328/2018 është kundërthënës si dhe pretendoi shkelje të ligjit penal.
28. Më 20 qershor 2019, Gjykata Supreme, përmes Aktgjykimit Pml.nr.168/2018 miratoi kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, duke e anuluar Aktgjykimin PAKR.nr.328/2018 e Gjykatës së Apelit dhe duke e kthyer rastin në rivendosje. Arsyeja bazë mbi të cilën Gjykata Supreme vendosi të pranojë kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë si të bazuar ishte pikërisht pjesëmarrja e gjyqtarës e cila është dashur të përjashtohet, sipas Gjykatës Supreme dhe sipas pretendimit të parashtruesit. Në këtë kontekst, Gjykata Supreme theksoi se “*nuk ka vlerësuar shkeljet tjera të pretenduara meqenëse përbërja e gjykatës nuk ka qenë në pajtim me ligjin përkatësisht se në marrjen e aktgjykimit ka marrë pjesë gjyqtari i cili ka qenë dashur të përjashtohet, e që kjo përbën shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 384 par.1 nenpar.1.2 te KPPK-së dhe si e tillë kushtëzon anulimin e aktgjykimit të gjykatës së shkallës së dytë*”.
29. Më 20 gusht 2019, Gjykata e Apelit, duke vepruar në rigjykim, nxori Aktgjykimin PAKR,nr.328/19. Përmes tij, Gjykata e Apelit vendosi me sa vijon:

“I. Me aprovimin e ankesë së Prokurorisë Speciale të Republikës së Kosovës, ndryshohet aktgjykimi i Gjykatës Themelore DKR-ne Prishtine, PKR.nr.740116 i datës 20.04.2018 në pjesën gjyquese sa i përket vendimit mbi dënimin [...], dhe për këtë veprë penale [...] gjykon të akuzuarin Etem Arifi me 1 vit e 3 muaj burgim [...].

II. Të akuzuarit Etem Arifi e [B.G], obligohen ti kompensojnë Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale në emër të dëmit të shkaktuar shumë prej

22.900 Euro, ndërsa Zyrës së Kryeministrit të Republikës së Kosovës-Zyra për Komunitete shumë prej 2.749 Euro, të gjitha në afat prej 3 muajve.

III. Me aprovimin e ankesë[s] së PSRK-së, e sipas detyrës zyrtare, aktgjykimi në pjesën lirues[e] përkitazi me të akuzuarin Etem Arifi anulohet dhe lënda i kthehet Gjykatës Themelore DKR-në Prishtinë në rigjykim.

IV. Ankesat të mbrojtësve e të akuzuarve, refuzohen si të pabazuara.”

30. Lidhur me pretendimet e tjera të parashtruesit të kërkesës, Gjykata e Apelit theksoi se *“aktgjykimi i ankimuar nuk përmban shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale të pretenduara në ankesën e të akuzuarit Etem Arifi [...] e as shkelje të tjera të cilat kjo gjykatë kujdeset sipas detyrës zyrtare, e të cilat kishin për të kushtëzuar anulimin e aktgjyimit të ankimuar. Gjykata e Apelit vlerëson se Gjykata e shkallës së parë në aktgjykimin e ankimuar ka dhënë arsyet e mjaftueshme dhe të qarta në të cilat është bazuar me rastin e zgjidhjes së kësaj çështje juridike, në veçanti me rastin e vërtetimit të ekzistimit të veprës penale dhe përgjegjësisë penale e të akuzuarve për të cilën janë shpallë dhe kjo gjykatë i pranon si të drejta arsyet e paraqitura përkitazi me provat e administruara në shqyrtim gjyqësor”*.
31. Më 1 nëntor 2019, Gjykata Themelore i kishte dërguar sërish Zyrës së Sanksioneve Penale propozimin për ekzekutimin e dënimit me burg për parashtruesin e kërkesës.
32. Më 18 nëntor 2019, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesën e tij të dytë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme. Në këtë rast, ai parashtrroi kërkesë kundër Aktgjyimit të Gjykatës Themelore PKR.nr.740/16 të 20 prillit 2018 dhe Aktgjyimit PAKR. nr. 328/19 të Gjykatës së Apelit të 20 gushtit 2019, duke pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës penale dhe shkelje të ligjit penal. Në kërkesën e tij të dytë për mbrojtje të ligjshmërisë parashtruesi i kërkesës në mënyrë specifike pretendoi si në vijim:
- (i) Aktgjykimet të cilat i konteston janë të pakuptueshme kundërthënës dhe se të njëjtat nuk janë të arsyetuara dhe se nuk janë paraqitur arsyet në lidhje me faktet vendimtare;
  - (ii) Veprimet e tij në asnjë mënyrë nuk përbëjnë vepër penale për arsye se parashtruesi i kërkesës nuk ka qenë fare pjesë përbërëse e OJQ-së “Zëri i Ashkalinjëve për Integrim” as nuk ka kërkuar, nënshkruar, shfrytëzuar përfitimet etj. Nga mjetet monetare të cilat i ka kërkuar dhe përfituar OJQ “Zëri i Ashkalinjëve për Integrim” me destinimin e definuar me kërkesën e dorëzuar në MPMS, por konstatimi se ka pasur rol bazuar në provat materiale është i paqëndrueshëm;
  - (iii) Vendimet kundër të cilave është paraqitur kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, janë bërë me shkelje të ligjit penal kur është fjala tek koha e kryerjes së veprës penale, si element qenësor i figurës së veprës penale. Në këtë aspekt, specifikisht u pretendua se *“çështja e përcaktimit të kohës së kryerjes së veprës penale, është e rëndësishme së posaçme praktike ngase nga ky fakt varet se cili ligj do të aplikohet përkatësisht të zbatohet ligji më i favorshëm”*. Parashtruesi i kërkesës pretendoi se gjykatat e rregullta

e kanë anashkaluar faktin e rëndësishëm të paraqitur në aktakuzë i cili “përshkon periudhën dhjetor të vitit 2012 deri në korrik të vitit 2013 brenda së cilës sistemi juridik në Kosovë ka pësuar reformim radikal”. Ai më tutje pretendon se në aktgjykimet e kontestuara, nuk ka asnjë referencë e cila do ta përcaktonte qartë kohën e kryerjes së veprës penale dhe se cili ligj është zbatuar në rastin konkret;

(iv) Parashtruesi i kërkesës në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë më tej kishte theksuar “*Parimi i legalitetit i njohur me sintagmën “Nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege” është parim themelor i Kushtetutës së Kosovës, Kodit Penal dhe e përshkon gjithë sistemin juridik të vendit. Andaj, ky parim nuk do të duhej të anashkalohej nga askush [...]”;*

33. Më 27 dhjetor 2019, Prokurori i Shtetit, përmes parashtresës KMLP.II.nr.263/2019, propozoi që të refuzohet si e pabazuar kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë e parashtruar nga parashtruesi i kërkesës.

34. Më 30 janar 2020, Gjykata Supreme me Aktgjykimin PML. nr. 380/2019 e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruar nga parashtruesi i kërkesës.

35. Së pari Gjykata Supreme, në lidhje me pretendimin e parashtruesit të kërkesës se veprimet e tij në asnjë mënyrë nuk përbëjnë vepër penale arsyetoi se “*Se i dënuari Etem Arifi, ishte ne dijeni për të gjitha këto, flet fakti se i njëjti kishte komunikuar me telefon dhe personalisht gjatë gjithë periudhës prej muajit dhjetor 2012 deri në korrik të 2013, me të dënuarin [B.G], çka vërtetohet nga transkriptet e “sms-ve” dhe nga vet deklarata e dëshmitares [A.R] si dhe me shikimin në listën e transaksioneve bankare nga llogaria e OJQ-së. Gjykata e shkallës së parë dhe ajo e shkallës së dytë, në këtë gjendje faktike drejtë të vërtetuar, drejtë kanë konkluduar se në veprimet e të dënuarit Etem Arifi formohen elementet e veprës penale mashtrimi në subvencione nga neni 336 par.3 lidhur me par.2 dhe 1 dhe nenit 31 të KPK, ngase për të kryer këtë vepër penale mjafton që subvencionet e përfituara me paraqitjen e rreme të fakteve lidhur me selinë, punëtorët dhe programin e OJQ-se, të përdoren për qëllime për të cilat nuk janë dhënë”.*

36. Së dyti, lidhur me pretendimin e parashtruesit të kërkesës se janë bërë me shkelje të ligjit penal kur është fjala tek koha e kryerjes së veprës penale, si element qenësor i figurës së veprës penale, Gjykata Supreme arsyetoi “*Gjykata Supreme duke vlerësuar pretendimet nga kërkesa si dhe duke u bazuar në shkresat e çështjes gjen se dispozitivet e aktgjykimeve janë të qartë, nuk kanë kundërthënie as me vetveten as me arsyetimin e tyre. Në arsyetimin e aktgjykimet të shkallës së parë dhe asaj të shkallës së dytë janë të paraqitura të gjitha arsyet të duhura faktike dhe juridike mbi bazën e të cilave është marrë vendimi meritor e të cilat i aprovon edhe kjo gjykatë. Në arsyetim janë dhënë arsye të mjaftueshme ligjore lidhur me të gjitha provat e administruara në shqyrtimet gjyqësore duke, vënë në dukje se cilat fakte dhe për çfarë arsyesh i merr të provuara ose si të paprovuara dhe duke bërë vlerësimin e provave kontradiktore e konform dispozitës së nenit 370 par. 7 të KPPK-se. Nga*

shkresat e çështjes vërtetohet se i dënuari Etem Arifi dhe [B.G] janë shpallur fajtor për veprën penale mashtrimi me subvencione në bashkëkryerje nga neni 336 par.3 lidhur me nenin 2 dhe nenin 31 të KPK, dhe se të njëjtit nga muaji dhjetor i vitit 2012 e deri në korrik 2013, pasi që me parë kanë qenë në raporte miqësore, njëkohësisht i dënuari Etem Arifi ishte Deputet i Kuvendit të Kosovës dhe Kryetar i Partisë së Ashkalinjëve, kanë vendosur që të themelojnë OJQ " Zëri i Ashkalinjeve për Integritet [...]Gjykata e shkallës së parë dhe ajo e shkallës së dytë, në këtë gjendje faktike drejtë të vërtetuar, drejtë kanë konkluduar se në veprimet e të dënuarit Etem Arifi formohen elementet e veprës penale mashtrimi me subvencione nga neni 336 par.3 lidhur me par.2 dhe 1 dhe nenin 31 të KPK, ngase për të kryer këtë vepër penale mjafton që subvencionet e përfituara me paraqitjen e rreme të fakteve lidhur me selinë, punëtorët dhe programin e OJQ-se, të përdoren për qëllime për të cilat nuk janë dhënë. Pra nuk është i bazuar pretendimi se është shkelur ligji penal në dëm të dënuarit kur është shpallur fajtor për veprën penale mashtrimi në subvencione nga neni 336 par.3 lidhur me par.2 dhe 1 dhe nenin 31 të KPK. Po ashtu kjo gjykate gjen se drejt është aplikuar Kodi Penal i Kosovës i cili ka hy në fuqi me 01.01.2013, sepse vepra penale është kryer nga muaji dhjetor i vitit 2012 deri në korrik të vitit 2013. Tek veprat penale të cilat kryhen në vazhdim, si kohë e kryerjes se veprës penale konsiderohet veprimi i fundit i inkriminuar, e konform nenit 9 të KPK, kjo edhe merret si bazë për përcaktimin se cili ligj do të zbatohet. Në rastin konkret meqenëse veprimi i fundit është kryer në korrik të vitit 2013, me të drejtë është zbatuar Kodi Penal i Kosovës i cili ka hy në fuqi me 01.01.2013".

37. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës kishte parashtruar në Gjykatën Themelore në Prishtinë një kërkesë për shtyerjen e ekzekutimit të sanksionit penal/dënimit me burg për shkak të problemeve shëndetësore.
38. Më 4 mars 2020, Gjykata Themelore në Prishtinë përmes Aktvendimit Ed. nr. 2035/19, aprovoi kërkesën e parashtruesit dhe vendosi që të shtyhet fillimi i ekzekutimit të dënimit ndaj parashtruesit, deri më 4 maj 2020.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

39. Parashtruesi i kërkesës pretendon që Aktgjykimi PML. nr. 380/2019 i Gjykatës Supreme i 30 janarit 2020, është nxjerrë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ.
40. Parashtruesi i kërkesës konsideron se shkelja e të drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ka ndodhur si pasojë e: (i) cenimit të parimit të sigurisë juridike; (ii) mungesës së arsytimit të vendimit gjyqësor; (iii) mos prezencës së parashtruesit të kërkesës në seancën e shqyrtimit në Gjykatën e Apelit.

i) Sa i përket cenimit të parimit të sigurisë juridike

41. Në lidhje me këtë pretendim, parashtruesi i kërkesës thekson se "në kundërshtim me parminin *Reformato in Peius*, Gjykata e Apelit të Kosovës, me Aktgjykimin PAKR.nr.328/19 të datës 20.08.2019, afatin për kompensimin e

dëmit të shkaktuar, e zvogëlon nga 6 muaj në 3 muaj. Pra në këtë rast, mjet juridik kundër Aktgjykimit (me 6 muaj afat pagese) kishte paraqitur vetëm z. Etem Arifi dhe pasi që i ishte aprovuar Kërkesa për Mbrojtje të Ligjshmërisë dhe gjykata e Apelit kishte ndryshuar vendimin në dëm të tij.” Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjkata e Apelit e kishte ndryshuar dënimin në dëm të tij, dhe sipas parashtruesit kjo mënyrë e veprimit nga ana e Gjykatës së Apelit e cenon parimin e sigurisë juridike.

42. Në mbështetje të pretendimeve të tij lidhur me shkeljen e parimit të sigurisë juridike, parashtruesi i kërkesës i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, përkatësisht rasteve: *Beian kundër Rumanisë*, Aktgjykimin i 6 dhjetorit 2007, *Lupeni Greek Catholic Parish dhe të tjerët kundër Rumanisë*, Aktgjykimin i 29 nëntorit 2016.

ii) Sa i përket mungesës së arsytimit të vendimit gjyqësor

43. Lidhur me këtë pretendim, para së gjithash, parashtruesi i kërkesës konsideron se në vendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme “nuk është bërë sqarimi ndërmjet gjetjeve në merita dhe vlerësimeve lidhur me provat e propozuara nga Prokurori i Shtetit dhe konkluzioneve ligjore të gjykatës nga ana tjetër”.
44. Më specifikisht, parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjkata Supreme në mënyrë arbitrare “ka anashkaluar pretendimet e paraqitura nga mbrojtësi i parashtruesit të kërkesës në Kërkesën për Mbrojtje të Ligjshmërisë të datës 18.11.2019.” Sipas tij, Gjykata Supreme “fare nuk arsyeton pretendimet e mbrojtjes lidhur me kuptimin e shprehjes “Subvencion””.
45. Më tutje, ai thekson se Gjykata Supreme nuk i ka vlerësuar pretendimet e parashtruesit të kërkesës lidhur me plotësimin e elementeve të veprës penale me të cilën është dënuar. Kjo sepse sipas parashtruesit, KPRK parasheh që vepra penale nga neni 336 “*Mashtrimi me subvencion*” mund të kryhet nëse informacionet që i jep me rastin e aplikimit për subvencion janë të pasakta, fsheh ndonjë informacion ose e shpërdorë subvencionin e tillë. Sipas parashtruesit këto veprime mund t’i kryejë vetëm personi që ushtron veprimtari afariste. Parashtruesi i kërkesës thekson faktin se Gjykata Supreme nuk e bën dallimin në mes të shprehjes së subvencionit dhe grant/transfer, pretendim të cilin ai pohon ta ketë ngritur edhe në gjykatat e rregullta pararendëse.
46. Parashtruesi më tej pretendon se shprehja “Subvencion” në KPRK nuk ka për qëllim përfshirjen e çdo lloji financimi të bërë nga fondet publike. KPRK në nenin 337, theksoi ai, përcakton veprën penale të Mashtrimit lidhur me pranimin e fondeve nga Komuniteti Evropian, apo në nenin 335 përcakton veprën penale të mashtrimit. Lidhur me këtë parashtruesi thekson se “në këtë rast, vepra penale nga neni 336 *Mashtrim me subvencion ka qëllim shumë specifik, përkatësisht që të mbrojtë kategorinë e Subvencioneve nga keqpërdorimet e mundshme [...]*”.
47. Parashtruesi shton se edhe sikur Gjykata Supreme në vendimin e saj të argumentonte lidhur me çështjen e subvencioneve, ai nuk do të mund të ishte kryes i veprës penale të mashtrimit me subvencione, pasi që i njëjti nuk ka aplikuar për marrjen, vazhdimin ose modifikimin e kushteve për marrjen e

subvencionit, po që këtë gjë e ka bërë Drejtori i Organizatës Joqeveritare “Zëri i Ashkalinjëve për Integrim”.

48. Parashtruesi më tej shton se ai “*nuk ka dhe nuk ka pasur asnjë pozitë në kuadër të OJQ “Zëri i Ashkëlinjëve për Integrim” si dhe aplikimin e ka bërë drejtori i kësaj OJQ [B.G]. Gjithashtu edhe elementet tjera të kësaj vepre penale janë plotësuar nga [B.G] pasi që ai është personi që ka paraqitur të dhëna të pa sakta apo jo të plota dhe pastaj nuk ka zbuluar të dhënat lidhur me shpenzimin e transferit/grantit [...]. Pra në këtë rast, dështimi i Gjykatës Supreme të Kosovës për të arsyetuar dallimin e elementeve të veprës penale dhe faktin se kush mund të jetë kryerës i asaj vepre penale përbën shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë të paanshëm”.*
49. Në mbështetje të pretendimeve të tij, lidhur me mungesën e arsyetimit të vendimeve gjyqësore, parashtruesi i kërkesës i është referuar praktikës gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese, përkatësisht rasteve: KI 146/17, 147/17, KI 148/17, KI 149/17 dhe KI 1590/17, me parashtrues *Isni Thaqi, Zeqir Demaku, Fadil Demaku, Nexhat Demaku dhe Jahir Demaku*, Aktgjykim i 30 majit, 2018; KI 135/14, me parashtrues *IKK Classic*, Aktgjykim i 10 nëntorit 2015; KI 172/12, parashtrues *Veton Berisha dhe Ilfete Haziri*, Aktgjykim i 5 dhjetorit 2012. Më tej, ai iu është referuar edhe praktikës gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), përkatësisht rastit, *Tatishvili kundër Ruisisë*, Aktgjykimi i i 22 shkurtit 2007; *Hiro Balani kundër Spanjës*, Aktgjykimi i 9 dhjetorit 1994; *Higgins dhe të tjerët kundër Francës*, Aktgjykimi i 19 shkurtit 1998; *Papon kundër Francës*, Aktgjykimi i 7 qershorit 2001.

ii) Sa i përket mos prezencës së parashtruesit të kërkesës në seancën e shqyrtimit në Gjykatën e Apelit

50. Përkitazi me këtë pretendim, parashtruesi i kërkesës thekson se e drejta për një proces të rregullt në parim nënkupton të drejtën e palëve për të qenë personalisht të pranishëm në gjykim të rastit të tyre.
51. Ai thekson se “*me rastin e nxerrjes së Aktgjykimit PAKR. 328/2018 të datës 28.03. 2019, Gjykata e Apelit kishte bërë shkelje të nenit 390 të KPPRK-së [Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës] pasi që Etem Arifi[n] nuk e kishte ftuar fare në seancë të kolegjit të apelit. Sipas këtij vendimi z. Etem Arifi dënimi me kusht ju kishte ndryshuar në dënim me burg efektiv [...]”.*
52. Në mbështetje të pretendimeve të tij, lidhur me mos prezencën e parashtruesit në shqyrtimin e rastit të tij në Gjykatën e Apelit, parashtruesi i kërkesës i referohet rastit të kësaj Gjykate: KI104/16, me parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 21 tetorit 2016; si dhe rasteve të GJEDNJ-së: *Fredin kundër Suedisë*, Aktgjykim i 23 shkurtit 1994; dhe *Ekbatani kundër Suedisë*, Aktgjykim i 26 majit 1988.

Pretendimet përkitazi me masën e përkohshme

53. Siç u theksua dhe më lart, përveç kërkesës kryesore, parashtruesi i kërkesës ka paraqitur edhe një kërkesë për caktimin e masës së përkohshme nga ana e

Gjykatës. Lidhur me kërkesën për masë të përkohshme parashtruesi i kërkesë thekson se duke marrë parasysh “se jemi afër datës e cila është caktuar që Parashtruesi të paraqitet në institucionin korrektues për mbajtjen e dënimit e që është 04.05.2020, caktimi i masës së përkohshme nga ana e Gjykatës Kushtetuese është i domosdoshëm dhe me rëndësi jetike për Parashtruesin e kërkesës”.

54. Më tutje, ai theksoi se gjithashtu Gjykata duhet “vlerësuar statusin të cilin Parashtruesi i kërkesës mban në komunitet si deputet i Republikës së Kosovës për herë të katërt me radhë”. Në këtë aspekt, ai thekson se “një zbatim i këtij aktgjykimi [të kontestuar të Gjykatës Supreme] i nxjerre nën shkelje të të drejtave dhe lirive kushtetuese, do të bënte që i njëjti të humb mandatin e deputetit si dhe do të privonte Parashtruesin nga liria me muaj e ndoshta edhe me vite dhe si pasojë do të shkaktonte dëme të pariparueshëm për Parashtruesin pasi që asnjë vendim gjyqësorë nuk do të mund ti kthente mandatin e deputetit. Për më tepër që shkeljet e të drejtave dhe lirive të Parashtruesit të Kërkesës janë evidente dhe janë paraqitur ne arsyetim të kërkesës”.
55. Lidhur me kërkesën e parashtruesit për vendosjen e masës së përkohshme, thekson se Gjykata Themelore me Aktvendimin Ed. nr.2035/19 të 4 marsit 2020, duke marrë parasysh gjendjen shëndetësore të parashtruesit kishte aprovuar kërkesën e tij për shtyrjen edhe për 2 muaj të fillimit të ekzekutimit të dënimit, specifikisht deri më 4 maj 2020.

Kërkesa përfundimtare e parashtruesit të kërkesës drejtuar Gjykatës

56. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që të vendosë me sa vijon:

I. TA DEKLAROJ KERKESEN E PRANUESHME;

II. TE KONSTATOJ se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 (E Drejta për Proces të Rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;

III. TE SHPALLE se Aktgjykimi PML.nr. 380/2019 i datës 30.01.2020 i Gjykatës Supreme të Kosovës dhe Aktgjykimi PAKR.nr. 328/19 i datës 20.08.2019 i Gjykatës së Apelit të Kosovës janë të pavlefshëm sepse këto Aktgjykime nuk janë në pajtim me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së.

IV. TA KTHEJE rastin në Gjykatën e Apelit të Kosovës në rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese

V. TE URDHEROJE Gjykatën e Apelit të Kosovës që ta informoj Gjykatën Kushtetuese sa më shpejtë që është e mundur, por jo me larte se 6 muaj, lidhur me masat e ndërmarra për zbatimin e Aktgjykimit të kësaj Gjykate, në pajtim me rregullin 63 të Rregullores së punës;

VI. TE MBETET e përkushtuar në këtë çështje në pritje të respektimit të këtij urdhëri;

VII. T'UA KUMTOJ këtë vendim palëve;

VIII. TA PUBLIKOJ këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 24 (4) të Ligjit;

IX. TE DEKLAROJ se ky aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Dispozitat relevante kushtetuese dhe ligjore

Kushtetuta e Republikës së Kosovës

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

- 1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.*
- 2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.*
- 3. Gjykimi është publik, me përjashtim të rasteve kur gjykata, në rrethana të veçanta, konsideron se, në të mirë të drejtësisë, është i domosdoshëm përjashtimi i publikut, ose i përfaqësuesve të mediave, sepse prania e tyre do të përbënte rrezik për rendin publik ose sigurinë kombëtare, interesat e të miturve, ose për mbrojtjen e jetës private të palëve në proces, në mënyrën e përcaktuar me ligj.*
- 4. Çdokush i akuzuar për vepër penale ka të drejtë t'u bëjë pyetje dëshmitarëve dhe të kërkojë paraqitjen e detyrueshme të dëshmitarëve, të ekspertëve dhe të personave të tjerë, të cilët mund të sqarojnë faktet.*
- 5. Çdokush i akuzuar për vepër penale, prezumohet të jetë i pafajshëm derisa të mos dëshmohet fajësia e tij/saj, në pajtim me ligjin.*

Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut

Neni 6 (E drejta për një proces të rregullt)

- 1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalohe shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.*
- 2. Çdo person i akuzuar për një vepër penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht.*

Kodi i Përkohshëm i Republikës së Kosovës R 2003/25

Neni 262

MASHTRIMI LIDHUR ME SUBVENCIONET

Kushdo që i jep informacion të pasaktë ose jo të plotë një organi kompetent që është thelbësore për të dhënë subvencion nga organi kompetent, e fsheh informacionin e tillë në kundërshtim me detyrimin për t'ia zbuluar informacionin e tillë autoritetit kompetent ose e shpërdoron një subvencion të tillë dënohet me gjobë ose me burgim deri në pesë vjet.

Kodi Penal Nr. 04/L-082 i Republikës së Kosovës (KPRK)

Neni 3 Zbatimi i ligjit më të favorshëm

*1. Ndaj kryesit zbatohet ligji që ka qenë në fuqi në kohën e kryerjes së veprës penale.
[...]*

Neni 9 Koha e kryerjes së veprës penale

Vepra penale kryhet në kohën kur kryesi ka vepruar apo ka qenë i detyruar të veprojë pa marrë parasysh kohën kur është shkaktuar pasoja

Neni 336 Mashtrimi me subvencione

- 1. Kushdo që në lidhje me aplikimin për marrjen, vazhdimin ose modifikimin e kushteve për marrjen e një subvencioni, i paraqet organit kompetent të dhëna të pasakta apo jo të plota, e që është kusht për aprovimin, vazhdimin apo modifikimin e subvencionit, ose fsheh të dhënat e tilla në kundërshtim me detyrimin për të zbuluar të dhënat e tilla organit kompetent, dënohet me gjobë ose me burgim deri në pesë (5) vjet.*
- 2. Kushdo që përdor subvencionin e tillë në shkelje të ligjit ose për tjera qëllime nga ato për të cilat është dhënë subvencionin nga dhënësi i subvencionit, dënohet me gjobe ose me burgim deri në pesë (5) vjet.*
- 3. Nëse vepra penale nga paragrafi 1.ose 2.i këtij neni rezulton në dobi pasurore ose në dëm pasuror që tejkalon shumën prej njëzetepesëmijë (25.000)Euro, kryesi dënohet me burgim prej një (1) deri në tetë(8) vjet.*
- 4. Për qëllim të këtij neni, shprehja “subvencion” do të thotë dobi nga fondet publike sipas ligjit të Republikës së Kosovës, që së paku pjesërisht jepet pa konsiderata që lidhen me tregun dhe që synon stimulimin e ekonomisë.*

Neni 435 Arkëtimi dhe pagesa e kundërligjshme

1. Personi zyrtar i cili arkëton nga tjetri diçka që personi i tillë nuk është i detyruar të paguajë ose arkëton më shumë se që personi i tillë është i detyruar të paguajë apo që gjatë pagesës ose dërgesës, paguan ose dërgon më pak se që është dashur, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një (1) vit.

2. Nëse vlera e pagesës apo dërgesës nga paragrafi 1.i këtij neni tejkalon shumën prej pesëmbëdhjetë mijë (15.000)Euro, kryesi dënohet me burgim deri në tre (3) vjet.

3. Tentativa për të kryer veprën penale nga paragrafi 1.i këtij neni është e dënueshme.

Neni 436

Përvetësimi i kundërligjshëm i pasurisë me rastin e bastisjes apo ekzekutimit të vendimit gjyqësor

Përvetësimi i kundërligjshëm i pasurisë me rastin e bastisjes apo ekzekutimit të vendimit gjyqësor Personi zyrtar i cili gjatë bastisjes së lokaleve, personit apo gjatë ekzekutimit të vendimit gjyqësor, merr pasurinë e luajtshme me qëllim të përfitimit të dobisë pasurore për vete ose për personin tjetër, dënohet me burgim prej gjashtë (6) muaj deri në pesë (5) vjet.

Pranueshmëria e kërkesës

57. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.

58. Në këtë drejtim, Gjykata, fillimisht, i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

59. Gjykata, gjithashtu, shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të kërkuara me nenet: 47 [Kërkesat individuale], 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, që përcaktojnë:

Neni 47

[Kërkesa individuale]

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individit mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

Neni 49
[Afati]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor [...]”

60. Sa i përket përmbushjes së kriterëve të mësipërme, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i cili konteston akt të një autoriteti publik, respektivisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 380/19 të 30 janarit 2020, pas shterimit të të gjitha mjeteve juridike. Parashtruesi i kërkesës po ashtu i ka sqaruar pretendimet e tij për ato të drejta dhe liri që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kushtet që kërkohen nga neni 48 i Ligjit. Ai po ashtu e ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatin e përcaktuar në nenin 49 të Ligjit.

61. Megjithatë, përveç kësaj, Gjykata gjithashtu duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e tjera të pranueshmërisë të përcaktuara në rregullin 39 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Specifikisht, rregulli 39 (2) i Rregullores së punës përcakton që:

“(2) Gjykata mund ta konsiderojë kërkesën të papranueshme, nëse kërkesa është qartazi e pabazuar, sepse parashtruesi nuk dëshmon dhe nuk mbështetë në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

62. Gjykata fillimisht rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme është nxjerrë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ.

63. Në thelb, parashtruesi i kërkesës ngritë tre pretendime kyçe që ndërlidhen me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Së pari, ai pretendon shkelje të të drejtave të tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], për shkak të (i) cenimit të parimit të sigurisë juridike, ii) mungesës së arsytimit të vendimit gjyqësor, dhe (iii) mos prezencës së tij në seancën e shqyrtimit gjyqësor në Gjykatën e Apelit.

64. Thënë këtë, Gjykata në vijim do t'i elaborojë pretendimet e lartcekura në dritën e garancive procedurale të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, të cilat janë interpretuar tashmë në detaje përmes praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, në harmoni me të cilën, Gjykata në bazë të nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës është

e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë.

Përkitazi me pretendimin për cenim të parimit të sigurisë juridike

65. Lidhur me këtë, parashtruesi i kërkesës pretendon se “*në kundërshtim me parimin Reformato in Peius, Gjykata e Apelit të Kosovës, me Aktgjykimin PAKR. Nr. 328/19 të datës 20.08.2019, afatin për kompensimin e dëmit të shkaktuar, e zvogëlon nga 6 muaj në 3 muaj.*” Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata e Apelit e kishte ndryshuar dënimin në dëm të tij, dhe sipas parashtruesit kjo mënyrë e veprimit nga ana e Gjykatës së Apelit e cenon parimin e sigurisë juridike.
66. Gjykata pas analizimit të të gjitha shkresave të lëndës dhe dosjes së plotë të rastit, vëren se parashtruesi po e ngritë këtë pretendim për herë të parë para Gjykatës Kushtetuese.
67. Gjykata vëren se në kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë të dorëzuar në Gjykatën Supreme janë pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës penale dhe shkelje të ligjit penal. Megjithatë, asnjëra prej pretendimeve në fjalë nuk ngritë as formalisht e as në substancë çështje që ndërlidhen me pretendimin për shkeljen e parimit *Reformatio in Peius*.
68. Lidhur me këtë pretendim specifik të parashtruesit, Gjykata vëren se në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, lidhur me këtë pretendim ishte theksuar se “*Tutje e vërteton pjesën e dytë të paragrafit nën I Aktgjykimin të Gjykatës Themelore në Prishtinë PKR.nr.740/16 të 20.04.2018 (shkalla e parë) sa i përket detyrimit për kompenzimin në mënyrë solidare në afat prej (3) muajve*”.
69. Në këtë drejtim, Gjykata rithekson se, në përputhje me parimin e subsidiaritetit, gjykatave të rregullta duhet t'u jepet mundësia që të vendosin për çështjen që është duke u shqyrtuar nga ato. Kjo do të thotë që një shkelje e pretenduar kushtetuese, në parim, nuk duhet të lejohet të arrijë në Gjykatën Kushtetuese, pa u shqyrtuar më parë nga gjykatat e rregullta.
70. Gjykata thekson se shterimi i mjeteve juridike ngërthen në vete dy elemente: (i) atë të shterimit në kuptimin formal-procedural, që nënkupton mundësinë e përdorimit të mjetit juridik kundër një akti të një autoriteti publik, në një instancë më të lartë me juridiksion të plotë dhe (ii) shterimin e mjetit në kuptimin substancial, që nënkupton raportimin e shkeljeve kushtetuese në “*substancë*” para gjykatave të rregullta, në mënyrë që këto të fundit të kenë mundësinë e parandalimit dhe të korrigjimit të shkeljes së të drejtave të njeriut të mbrojtura me Kushtetutë dhe KEDNJ. Gjykata i konsideron si të shterura mjetet juridike vetëm atëherë kur parashtruesit e kërkesës i kanë shfrytëzuar ato në të dy kuptimet, në pajtueshmëri me ligjet në fuqi (shih rastet e Gjykatës KI71/18, parashtrues *Kamer Borovci, Mustafë Borovci dhe Avdulla Bajra*, Aktvendim për papranueshmëri, i 21 nëntorit 2018, paragrafit 57; KI119/17, parashtrues *Gentian Rexhepi*, Aktvendim për papranueshmëri, i 3 majit 2019, paragrafin 73; dhe rastin KI154/17 dhe 05/18, cituar më lart, paragrafi 94).

71. Marrë parasysh rrethanat në të cilat sipas shkresave të lëndës rezulton se ky pretendim specifik i parashtruesit të kërkesës është ngritur për herë të parë para Gjykatës, ajo konkludon që parashtruesi i kërkesës nuk u ka dhënë mundësinë gjykatave të rregullta, në mënyrë specifike Gjykatës Supreme, të adresojnë këto pretendime dhe me këtë rast, të parandalojnë shkeljet e pretenduara që parashtruesi i kërkesës i ngritë drejtpërdrejt pranë kësaj Gjykate, pa i shteruar mjetet juridike në kuptimin e tyre substancial (shih, *mutatis mutandis*, rastin e Gjykatës, KI118/15, parashtrues *Dragiša Stojković*, Aktvendim për papranueshmëri, i 12 prillit 2016, paragrafët 30-39).
72. Gjithashtu, Gjykata në lidhje me pretendimin e parashtruesit të kërkesës të cilin e ka ngritur në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, kundër vendimeve të gjykatave të shkallëve më të ulëta, me pretendimin se është bërë shkelje e ligjit penal kur është fjala tek koha e kryerjes së veprës penale, si element qenësor i figurës së veprës penale dhe përdorimin e gabuar të ligjit, Gjykata rikujton nenin 9 të KPRK-së, i cili përcakton si në vijim:

Neni 9

Koha e kryerjes së veprës penale

Vepra penale kryhet në kohën kur kryesi ka vepruar apo ka qenë i detyruar të veprojë pa marrë parasysh kohën kur është shkaktuar pasoja.

73. Në lidhje me këtë, Gjykata vlerëson se Gjykata Supreme ka sqaruar qartësisht në arsyetimin e Aktgjykimit PML.nr.380/2019 të 30.01.2020, ku mes tjerash kjo Gjykatë gjen dhe evidenton, se drejtë është aplikuar Kodi Penal i Kosovës, i cili ka hyrë në fuqi më 01 janar 2013, ngase vepra penale është kryer nga muaji dhjetor 2012 deri në korrik 2013, dhe rrjedhimisht te veprat penale që kryhen në vazhdim, si kohë e kryerjes së veprës penale konsiderohet veprimi i fundit inkriminues, e konform nenit 9 të KPK-së, ky veprim merret si kohë e kryerjes së veprës penale.
74. Prandaj, nën dritën e asaj që u tha më lart, në lidhje me këtë pretendim, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur këtë pretendim të tij.
75. Gjykata thekson se është obligim i parashtruesit të kërkesës që t'i mbështesë pretendimet e tij dhe të paraqesë prova *prima facie* për shkelje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ (shih rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtruesit e kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, e 5 dhjetorit 2013).

Përkitazi me pretendimin për mos-arsyetim të vendimit gjyqësor

76. Fillimisht, Gjykata rikujton përmbajtjen e pjesëve relevante të nenit të Kushtetutës dhe të KEDNJ-së që garantojnë të drejtën e çdo parashtruesi për vendim të arsyetuar gjyqësor:
77. Neni 31, i Kushtetutës përcakton:

1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj. [...]

78. Neni 6 paragrafi 1 i KEDNJ-së parasheh që:

“1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalohej shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë. [...]”

79. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme nuk i ka adresuar pretendimet e tij të paraqitura në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë lidhur me plotësimin e elementeve të veprës penale me të cilën është dënuar. Kjo sepse, sipas parashtruesit, KPRK parasheh që vepra penale nga neni 336 “*Mashtrimi me subvencion*” mund të kryhet nëse informacionet që i jep me rastin e aplikimit për subvencion janë të pasakta, fsheh ndonjë informacion ose e shpërdorë subvencionin e tillë, dhe e njëjta mund të kryhet vetëm nga personi që ushtron veprimtari afariste. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme nuk e ka marrë parasysh faktin se parashtruesi i kërkesës nuk mund të jetë kryes i veprës penale të mashtrimit me subvencione, pasi që i njëjti nuk ka aplikuar për marrjen, vazhdimin, modifikimin e kushteve për marrjen e subvencionit, por këtë e ka bërë Drejtori i Organizatës Joqeveritare “Zëri i Ashkalinjëve për Integritim”. Në këtë kontekst, parashtruesi i kërkesës nënvizon se e drejta për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm përfshinë edhe të drejtën për një vendim të arsyetuar.

80. Në lidhje me këtë pretendim, Gjykata i referohet praktikës së GJEDNJ, e cila ka vlerësuar se, edhe pse autoritetet gëzojnë liri të konsiderueshme në zgjedhjen e mjeteve të përshtatshme për të siguruar që sistemet e tyre gjyqësore të jenë në përputhje me kërkesat e nenit 6 (1) të KEDNJ, gjykatat e tyre duhet “të tregojnë me qartësi të mjaftueshme arsyet në të cilat ata bazuan vendimin e tyre” (shih *Hadjianastassiou kundër Greqisë*, kërkesa nr. 12945/87, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 16 dhjetorit 1992, paragrafi 33; shih, gjithashtu, rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “*IKK Classic*”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 45, shih rastin KI143/16, parashtrues *Muharrem Blaku dhe të tjerët*, Aktvendim për papranueshmëri i 17 majit 2018, paragrafi 54).

81. Në përputhje me praktikën e GJEDNJ, edhe kjo Gjykatë, në një mori rastesh, ka theksuar se megjithëse gjykatat nuk janë të detyruara të adresojnë të gjitha pretendimet e parashtruara nga parashtruesit, gjykatat kanë për obligim të adresojnë pretendimet qendrore për rastet para tyre (shih, *mutatis mutandis*, rastin e sipërcekur të Gjykatës KI97/16, parashtrues *IKK Classic*, Aktgjykimi i 9 shkurtit 2016, paragrafi 53). Në këtë aspekt, e drejta për të marrë një vendim gjyqësor në pajtim me ligjin përfshin detyrimin që gjykatat të japin arsyet për vendimet e tyre, si në nivelin procedural ashtu edhe në atë material (shih *mutatis mutandis* rastin e sipërcekur të Gjykatës KI97/16, parashtrues *IKK Classic*, Aktgjykimi i 9 shkurtit 2016, paragrafi 54).
82. Në rastin e parashtruesit të kërkesës, Gjykata fillimisht vëren që Gjykata Supreme e kishte refuzuar si të pabazuar kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë. Arsyet për refuzim të kërkesës së parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë, Gjykata Supreme i kishte bazuar në dispozita përkatëse të KPRK që ajo i kishte konsideruar si relevante përkitazi me rrethanat e rastit konkret dhe përkitazi me pretendimet thelbësore të ngritura nga parashtruesi i kërkesës.
83. Së pari, përkitazi me pretendimet specifike të parashtruesit të kërkesës se Gjykata Supreme nuk i ka adresuar pretendimet e tij të paraqitura në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë lidhur me plotësimin e elementeve të veprës penale me të cilën është dënuar, Gjykata i referohet pjesës relevante të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme e cila arsyeton:

“Nga shkresat e çështjes vërtetohet se i dënuari Etem Arifi dhe [B.G] janë shpallur fajtor për veprën penale mashtrimi ne subvencione në bashkëkryerje nga neni 336 par.3 lidhur me nenin 2 dhe nenin 31 të KPK, dhe se të njëjtit nga muaji dhjetor i vitit 2012 e deri ne korrik 2013, pasi që me parë kanë qenë në raporte miqësore, njëkohësisht i dënuari Etem Arifi ishte Deputet i Kuvendit të Kosovës dhe Kryetar i Partisë së Ashkalinjëve, kanë vendosur që të themelojnë OJQ " Zëri i Ashkalinjeve për Integritim". [...] Në momentin që Zyra e Kryeministrit kishte kërkuar një raport rreth shpenzimeve te subvencioneve te pranuar kishin filluar hetimet për keqpërdorimin e këtyre fondeve. Nga shkresat e çështjes vërtetohet se i dënuari Etem Arifi dhe [...], kishin biseduar për hapjen e kësaj OJQ-je dhe se OJQ-ja ishte fiktive, meqenëse asnjëherë nuk kishte funksionuar konform statutit të saj për me tepër nuk kishte seli, nuk kishte punëtor të cilët punonin, edhe pse deshmitarja [A.R] dhe vajza e te dënuarit, [A.A] janë paguar si punëtorë te kësaj OJQ.

Se i dënuari Etem Arifi, ishte ne dijeni për te gjitha këto, flet fakti se i njëjti kishte komunikuar me telefon dhe personalisht gjatë gjithë periudhës prej muajit dhjetor 2012 deri ne korrik te 2013, me te dënuarin [B.G], çka vërtetohet nga transkriptet e "sms-ve" dhe nga vet deklarata e dëshmitares [A.R] si dhe me shikimin ne listën e transaksioneve bankare nga llogaria e OJQ-së.

Gjykata e shkallës së parë dhe ajo e shkallës së dytë, ne këtë gjendje faktike drejtë të vërtetuar, drejtë kanë konkluduar se ne veprimet e të dënuarit Etem Arifi formohen elementet e veprës penale mashtrimi ne subvencione

nga neni 336 par.3 lidhur me par.2 dhe 1 dhe nenit 31 te KPK, ngase për te kryer këtë veprë penale mjafton qe subvencionet e përfituara me paraqitjen e rreme të fakteve lidhur me selinë, punëtorët dhe programin e OJQ-se, te përdoren për qëllime për te cilat nuk janë dhënë.”

84. Përveç kësaj, Gjykata po ashtu i referohet edhe Aktgjykimit PAKR.nr.328/19 të Gjykatës së Apelit, përmes së cilit ishte konstatuar se Aktgjykimi i kundërshtuar i Gjykatës Themelore nuk përmban shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale e as shkelje të tjera të cilat Gjykata e Apelit kujdeset sipas detyrës zyrtare. Gjithashtu, në arsyetimin e saj Gjykata e Apeli kishte konstatuar se Gjykata Themelore ka dhënë arsye të mjaftueshme dhe të qarta në të cilat e ka bazuar zgjidhjen e rastit dhe se pas administrimit të provave në shqyrtimin gjyqësor drejtë ka vërtetuar gjendjen faktike. Në veçanti, përkitazi me çështjen e vërtetimit të ekzistimit të veprës penale dhe përgjegjësisë penale, Gjykata e Apelit në arsyetimin e Aktgjykimit ndër të tjera kishte theksuar se: *“pas analizimit dhe vlerësimit të të gjitha provave dhe në ndërlidhje me njëra tjetrën mbështet në tërësi përfundimin e drejt dhe logjik të gjykatës së shkallës së parë për vërtetimin e drejt dhe të plotë të gjendjes faktike dhe gjetjen e të akuzuarve penalisht përgjegjës për veprimet e tyre për kryerjen e veprës penale për të cilën janë shpallur fajtor dhe arsye të dhëna në këtë drejtim, por detyrimisht konstaton se gabimisht është zbatuar ligji penal kur të akuzuarit me aktgjykimin e ankimuar janë shpallur fajtor për veprën penale mashtrim me subvencione nga neni 336 par 3 lidhur me nenin 31 të KPRK-së. Kjo për faktin se siç rezulton nga shkresat e lëndës dhe dispozitivi i aktgjykimit të ankimuar te akuzuarit Etem Arifi dhe[B.G], subvencionet e dhëna në emër të OJQ-se "ZAI" , nuk i kanë përdorur për qëllimet për të cilat janë dhëne prandaj, në veprimet e tyre përmbushen elementet qenësore të veprës penale nga neni 336 parag.3 lidhur me parag.2 dhe 1 e lidhur me nenin 31 te KPRK-se, e jo vetëm te veprës penale nga neni 336 par.3, per çka edhe dashur te ndryshohet cilësimi juridik ne harmoni me ligjin penal. Sa i përket vendimit mbi dënimin Prokuroria pretendon se gjykata e shkallës së parë me rastin e caktimit te llojit dhe lartësisë së dënimit ka vlerësuar rrethanat renduese dhe rrethanat lehtësuese dhe me këtë rast për te akuzuarit ka vlerësuar si rrethana lehtësuese faktin se te akuzuarit nuk kane qenë të dënuar më parë, rrethanat familjare, qëndrimin e tyre korrekt në gjykatë. Mirëpo, gjykata me asnjë fjalë të vetme nuk e ka arsyetuar shqiptimin e dënimit nën kufirin e paraparë me ligj gjegjësisht shqiptimin e dënimit me kusht pasi që vepra penale Mashtrimi me subvencione është e dënueshme me burg prej 1 deri 8 vite gjë qe tregon per intensitetin e rrezikshmërisë të veprës për të cilën të akuzuarit janë shpallur fajtor, ne rastin konkret rrezikshmëria e veprës se kryer manifestohet nga cilësia e kryerësve te veprës penale në shoqëri, motivi dhe mënyra e kryerjes se veprës penale”.*
85. Nën dritën e asaj që u tha më lart, Gjykata arrin në përfundimin se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Pml. nr. 380/19, i 30 janarit 2020 është i qartë dhe adreson pretendimet thelbësore të ngritura nga parashtruesi i kërkesës në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë. Nuk ka ndonjë argument thelbësor të cilin Gjykata Supreme e ka lënë mënjanë si të paarsyetuar, siç pretendon parashtruesi i kërkesës.

86. Rrjedhimisht, Gjykata Supreme ka arritur në këtë përfundim pasi që ka shqyrtuar arsyetimin e dhënë nga Gjykata Themelore, kur parashtruesin e kërkesës e shpalli fajtor për veprën e kryer penale; ankesën e tij të parashtruar në Gjykatë të Apelit; ankesën e Prokurorisë Speciale; arsyetimin e dhënë nga Gjykata e Apelit; si dhe kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë, të parashtruar në Gjykatën Supreme.
87. Prandaj, Gjykata konsideron se përfundimet e Gjykatës Supreme janë arritur pas një shqyrtimi të hollësishëm të të gjitha argumenteve të parashtruara nga parashtruesi i kërkesës. Si rrjedhojë, Gjykata vlerëson se arsyetimi i dhënë nga Gjykata Supreme plotëson të gjitha standardet e nevojshme të GJEDNJ-së dhe të Gjykatës për një vendim gjyqësor të arsyetuar.
88. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se në refuzimin e një ankese, apo siç është rasti konkret, në refuzimin e një kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, Gjykata Supreme, në parim, thjesht mund të miratojë arsytet për nxjerrjen e vendimit të gjykatave më të ulëta, në këtë rast Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore (shih rastet e GJEDNJ-së, *García Ruiz kundër Spanjës*, cituar më lart, paragrafi 26; *Helle kundër Finlandës*, kërkesa nr. 20772/92, Aktgjykimi i 19 dhjetorit 1997, paragrafët 59-60).
89. Në këtë kontekst, Gjykata po ashtu rikujton se në rastet kur një gjykatë e shkallës së tretë, si në rastin e parashtruesit të kërkesës Gjykata Supreme, e cila vërteton vendimet e marra nga gjykatat më të ulëta – obligimi i saj për të arsyetuar vendimmarrjen dallon nga rastet kur një gjykatë ndryshon vendimmarrjen e gjykatave më të ulëta. Në rastin konkret, Gjykata Supreme nuk ka ndryshuar vendimin e Gjykatës së Apelit e as atë të Gjykatës Themelore – me të cilën parashtruesi i kërkesës është shpallur fajtor por vetëm ka vërtetuar ligjshmërinë e tyre, duke qenë se, sipas Gjykatës Supreme, nuk kishte shkelje esenciale të procedurës penale dhe ligjit penal (shih rastin e Gjykatës KI194/18, parashtrues *Kadri Muriqi dhe Zenun Muriqi*, Aktvendim për papranueshmëri i 5 shkurtit 2020, paragrafi 106).
90. Në këtë aspekt, Gjykata konsideron se, ndonëse Gjykata Supreme mund të mos jetë përgjigjur në secilën pikë të mundshme të ngritur nga parashtruesi i kërkesës në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë, ajo i ka adresuar argumentet thelbësore të parashtruesit të kërkesës për sa i përket zbatimit të të drejtës materiale dhe procedurale (shih, *mutatis mutandis*, rastet e GJEDNJ-së: *Van de Hurk kundër Holandës*, paragrafi 61; *Buzescu kundër Rumanisë*, cituar më lart, paragrafi 63; dhe *Pronina kundër Ukrainës*, kërkesa nr. 63566/00, Aktgjykim i 18 korrikut 2006, paragrafi 25, shih rastin e Gjykatës KI194/18, parashtrues *Kadri Muriqi dhe Zenun Muriqi*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 shkurtit 2020, paragrafi 107). Duke vepruar kështu, Gjykata rithekson se Gjykata Supreme e ka përmbushur detyrimin e saj kushtetues për të ofruar një vendim të arsyetuar gjyqësor, sipas kërkesave të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së dhe praktikës gjyqësore të GJEDNJ dhe të vetë kësaj Gjykate.
91. Në rastin e parashtruesit të kërkesës Gjykata vëren se në pretendimet e tij, të parashtruara në Gjykatë, kryesisht ngrit çështje të ligjshmërisë.

92. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ, nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28 dhe shih, gjithashtu, rastin KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
93. Për sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata thekson se pakënaqësia e parashtruesit të kërkesës me rezultatin e procedurës nga gjykatat e rregullta nuk mund vetvetiu të ngrejë pretendim të argumentueshëm për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (shih, *mutatis mutandis*, rastin *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005, paragrafi 21; dhe shih, gjithashtu rastin KI56/17, parashtruese e kërkesës *Lumturije Murtezaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 18 dhjetorit 2017, paragrafi 42).
94. Rrjedhimisht, bazuar në si më sipër, pretendimet e ngritura nga parashtruesi i kërkesës dhe faktet e paraqitura nga ai, Gjykata duke u mbështetur edhe në standardet e vendosura në praktikën e vetë gjyqësore në raste të ngjashme dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar dhe nuk ka mbështetur në mënyrë të mjaftueshme pretendimet e tij se procedurat pranë gjykatave të rregullta në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare dhe se përmes Aktgjykimit të kontestuar i është shkelur e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ.

Përkitazi me pretendimin për mos prezencën e parashtruesit të kërkesës në seancën e shqyrtimit në Gjykatën e Apelit

95. Sa i përket këtij pretendimi, Gjykata rikujton pohimin e parashtruesit se “*me rastin e nxjerrjes së Aktgjykimit PAKR. 328/2018 të datës 28.03. 2019, Gjykata e Apelit kishte bërë shkelje të nenit 390 të KPPRK-së pasi që Etem Arifi nuk e kishte ftuar are në seancë të kolegjit të apelit. Sipas këtij vendimi z. Etem Arifi dënimi me kusht ju kishte ndryshuar në dënim me burg efektiv*”.
96. Nga shkresat e lëndës Gjykata vëren se kundër Aktgjykimit PAKR nr.328/2018, të Gjykatës së Apelit, të 28 marsit 2019 parashtruesi i kërkesës kishte parashtruar kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme.
97. Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit Pml.nr. 1628/2018, kishte aprovuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruar nga parashtruesi i kërkesës

dhe e kishte anuluar Aktgjykimin PAKR. nr.328/2018 e Gjykatës së Apelit, për shkak të përbërjes së trupit gjykues.

98. Rrjedhimisht, Aktgjykimi PAKR. nr.328/2018 i Gjykatës së Apelit, ishte bërë i pavlefshëm.
99. Gjykata vëren se, Gjykata e Apelit, duke vepruar në rigjykim me anë të Aktgjykimit PAKR.nr.328/19, të 20 gushtit 2019, në seancën e mbajtur shqyrtuese ishte prezent edhe parashtruesi i kërkesës. Në këtë pikë, Gjykata i referohet Aktgjykimit PAKR.nr.328/19, të 20 gushtit 2019 të Gjykatës së Apelit ku ndër të tjera theksohet se *“Gjykata e Apelit mbajti seancën e kolegjit me datë 20.08.2019 në të cilën ishin prezent i akuzuari Etem Arifi me mbrojtësen Av. Merita Stublla-Emini”*.
100. Në dritën e krejt kësaj që u sqarua më lart, nga ajo që del nga dosja e rastit, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ishte i ftuar dhe ishte prezent në seancën shqyrtuese të mbajtur në Gjykatën e Apelit.
101. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se pretendimi i parashtruesit lidhur me mos prezencën e tij në Gjykatën e Apelit, në shqyrtimin e rastit të tij është i pabazuar.
102. Prandaj, kërkesa e parashtruesit të kërkesës është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 39 (2) të Rregullores së punës.

Kërkesa për masë të përkohshme

103. Gjykata rikujton që parashtruesi gjithashtu kërkoi nga Gjykata që të vendosë masë të përkohshme, duke theksuar *“jemi afër datës e cila është caktuar që Parashtruesi të paraqitet në institucionin korrektues për mbajtjen e dënimit e që është 04.05.2020, caktimi i masës së përkohshme nga ana e Gjykatës Kushtetuese është i domosdoshëm dhe me rëndësi jetike për Parashtruesin e kërkesës.*
Po ashtu duhet vlerësuar statusin të cilin parashtruesi i kërkesës mban në komunitet si deputet i Republikës së Kosovës për herë të katërt me radhë, konsiderojmë se një zbatim i këtij aktgjykimi i nxjerrë nën shkeljen të drejtave dhe lirive kushtetuese, do të bënte që i njëjti të humb mandatin e deputetit si dhe do të privonte Parashtruesin nga liria me muaj e ndoshta edhe me vite dhe si pasojë do shkaktonte dëme të pariparueshme për Parashtruesin pasi që asnjë vendim gjyqësorë nuk do të mund ti kthente mandatin e deputetit“.
104. Megjithatë, Gjykata sapo konkludoi që kërkesa e parashtruesit duhet të deklarohet e papranueshme në baza kushtetuese.
105. Prandaj, në pajtim me nenin 27.1 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 57 (4) (a) të Rregullores së punës, kërkesa për masë të përkohshme duhet të refuzohet, pasi e njëjta nuk mund të jetë objekt i shqyrtimit pasi kërkesa u shpall e papranueshme.

Përfundim

106. Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij se procedurat përkatëse të ndjekura nga gjykatat e rregullta në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare. Ai po ashtu nuk i ka mbështetur pretendimet e tij se Aktgjykimi PML. nr. 380/2019 i Gjykatës Supreme i ka shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
107. Në këtë aspekt, Gjykata konstatoi se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbushë kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Rregulloren e punës, sepse kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese. Kjo për faktin, se faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese dhe se parashtruesi i kërkesës nuk e ka dëshmuar mjaftueshëm pretendimin e tij për shkeljet e pretenduara kushtetuese.
108. Rrjedhimisht, Gjykata arrin në përfundimin se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe si e tillë duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me Rregullin 39 (2) të Rregullores së punës. Në të njëjtën linjë arsyetimi, Gjykata refuzoi edhe kërkesën për masë të përkohshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 20 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 39 (2) dhe 57 (1) të Rregullores së punës, më 23 shtatorit 2020, njëzëri

VENDOS

- I. TË DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TË PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Safet Hoxha

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi